

Formativno spremljanje študijskega procesa z uporabo IKT 1.del

Izr. prof. dr. Joca Zurc
Oddelek za pedagogiko,
Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru

MS Teams, 12. februarja 2026

■ I del (12. 2. 2026):

- preverjanje in ocenjevanje znanja v visokošolskem izobraževanju
- kakovost preverjanja in ocenjevanja znanja
- načini in oblike preverjanja znanja
- formativno preverjanje znanja
- vloga povratne informacije v formativnem preverjanju znanja
- prikaz uspešnih **primerov** formativnega preverjanja znanja z uporabo IKT na študijskih programih na Filozofski fakulteti UM

■ II. del (12. 3. 2026): **praktična delavnica** v spletni učilnici UM

- načini medvrstniškega preverjanja in ocenjevanja znanja
- priprava in nastavitve aplikacije Delavnica – medvrstniško preverjanje znanja v poljubno izbrani učni enoti
- vrednotenje primera izdelka
- evalvacija izvedbe

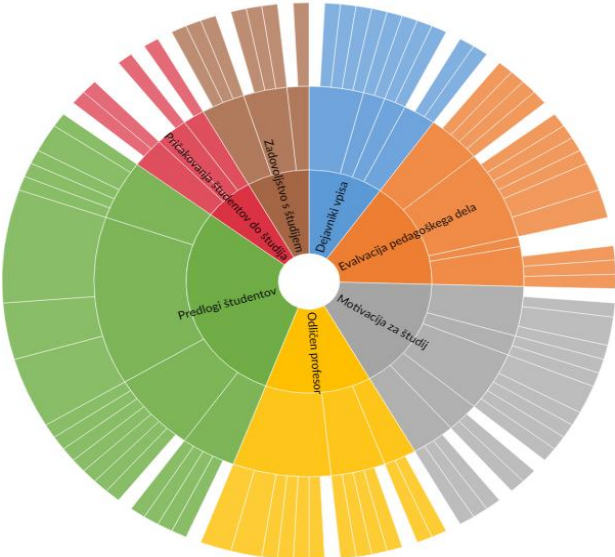

- poznati razliko med preverjanjem in ocenjevanjem znanja ter različnimi oblikami preverjanja znanja,
- vzbuditi interes za razvoj inovativnih pedagoških pristopov pri visokošolskem poučevanju z vključevanjem naprednih IKT tehnologij,
- ozavestiti pomen razvijanja kompetenc študentov za kritično podajanje in sprejemanje povratnih informacij na pisni izdelek,
- znati načrtovati pedagoški proces z uporabo medvrstniškega preverjanja znanja ter pri tem samostojno uporabiti dejavnost Delavnica v spletnem učnem okolju UM.

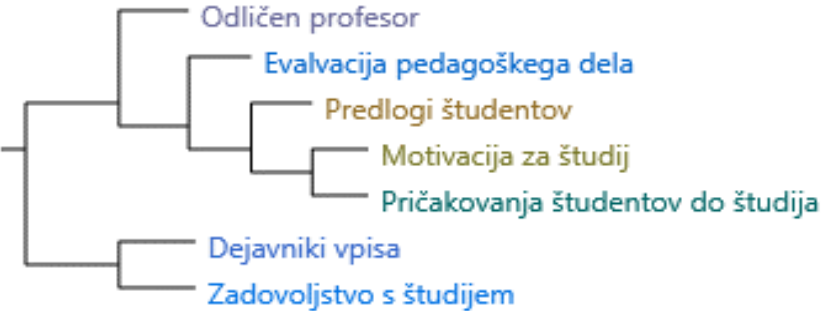

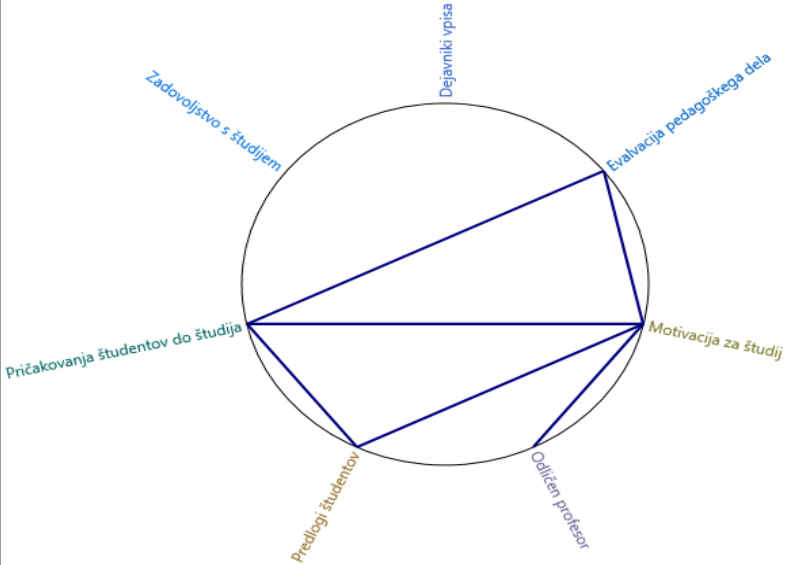
☐	Odličen profesor	1	39
☐	dialog s študentom	1	8
☐	didaktične kompetence	1	9
☐	dostopnost profesorja	1	22
☐	dostopnost za vprašanja	1	1
☐	hitra povratna informacija	1	4
☐	individualni pristop	1	5
☐	možnost pogovora	1	2
☐	neformalna druženja	1	2
☐	vklučevanje v študentsk	1	1
☐	prisluhne študentovim potreb	1	4

Items clustered by word similarity

Items clustered by word similarity

Tema	Kategorija	Kode
Odličen profesor (39)	dostopnost profesorja (22)	individualni pristop, hitra povratna informacija, prisluhne študentovim potrebam (nudi pomoč študentu), možnost pogovora, dostopnost za vprašanja, neformalna druženja (vključevanje v študentske dogodke)
	didaktične kompetence (9)	spodbujanje razvoja kritičnega mišljenja, kakovostna predavanja, omogočanje praktičnih izkušenj, vključevanje študentov v raziskovalno delo
	dialog s študentom (8)	spodbujanje razprave, sprejemanje različnih mnenj

- *»Zdi se mi, da se vsi člani našega oddelka res zelo trudijo biti zelo odzivni, biti sprejemajoči. Tudi na individualne stiske, če se pojavijo, znajo zelo ustrezno reagirati in nam priti nasproti« (12/EP-6-7). »Na tej fakulteti, dobesečno, če si na sredini hodnika koga ustavil in si ga hotel kaj vprašati, tudi če so imeli silo, so si res vsi skoraj vedno vzeli tistih 5 min časa. Tako, da se tu res počutim kot človek« (4/AS-7-8).*
- *»Jaz bi res poudarila profesorico [op. ime visokošolske učiteljice]. Ona je za mene popoln primer profesorja, ki je strasten do svojega predmeta, ve kako predavati ta predmet in je hkrati na voljo za vsakršne debate, pomisleke oz. mnenja študentov, ki so jih pripravljeni podati. Dejansko je vedno dostopna, ne samo za diskusijo ampak tudi za vprašanja, če kdo kaj ne ve, da se lahko konzultira. Se mi zdi, da je veliko takih profesorjev na našem oddelku. To je vsaj moje mnenje, to je za mene dober profesor« (3/AF-4).*

Gogala (1975): Odnos med učiteljem in učencem

▪ SOCIOLOŠKI VIDIK

- nasprotje med gospodovalnostjo in demokratičnostjo, demokratični duh
- „...prihaja vedno bolj v učiteljevo zavest, da niso v razredu učenci zaradi njega, temveč da je v razredu in v procesu kultiviranja učitelj zaradi učencev. /.../...da bi jih čim bolj razvil in čim primerneje izobrazil in vzgojil“ (str. 557). „...vidi in čuti svoje učence, njegovo delo je v vsem usmerjeno v dobro in blagor učencev“ (str. 558).

▪ PSIHOLOŠKI VIDIK

- učitelj nastopa v vzgojnem procesu kot celotna osebnost, ne samo kot racionalno razvit človek temveč tudi emocionalno in hotenjsko razvit človek (temperament, nazor, zrelost, razgledanost)
- „...jedro odnosa med učiteljem in učencem je še v tem, da učitelj gleda in vidi tudi v učencu celega človeka. To pomeni, da se za učitelja spoznanje učenca ne izčrpa že s tem, **da pozna le njegovo intelektualno stran** duševnosti in da tudi razvija le intelektualne učenčeve sposobnosti. Učitelj pozna tudi učenčevo **emocionalno reagiranje**, pozna njegovo **čustveno-vrednostno ocenjevanje**, pozna njegove motive za odločanje, pozna slabost ali moč ter vztrajnost njegovega hotenja, pozna elementarno posebnost njegovega temperamenta in izrazite poteze njegovega **značaja**, pozna njegove **družbene in kulturne interese, potrebe in ideale**. Predvsem pa je važno, da skuša učitelj tudi **razumeti učenca kot celotno osebnost**“ (str. 558).

■ PEDAGOŠKI VIDIK

- učitelj in učenec sta v vzgojnem procesu dva subjekta, aktivna vloga učenca
- „V odnosu med učiteljem in učencem učitelj torej po eni strani veže učenca, ga vodi in disciplinira, po drugi strani pa ga vedno bolj sprošča in teži za tem, da bi *postajal sam čim aktivnejši in samostojnejši*“ (str. 560).

■ DIDAKTIČNI (METODIČNI) VIDIK

- „...poudarek na izbiri posredovalnih metod, po katerih naj pride učenec do svojega spoznanja. /.../ Učitelj ve, da *svojega spoznanja ne more neposredno pokloniti ali darovati* učencem, temveč mora najti zanj tako obliko, da ga bo uvidel in doživel učenec sam. /.../...ta funkcija posredovanja je spojena z velikim trdom, s premišljanjem, z iskanjem poti in načinov, metod in sredstev ter tehnik, s katerimi bo pripeljal učenca do spoznavnega smotra“ (st. 560-561).
- „Vse njegovo pedagoško prizadevanje je usmerjeno v to, da s svojim *metodičnim oblikovanjem učne snovi zbudi te različne aktivnosti med učenci*, da učence motivira k večji aktivnosti, da zbudi v njih veselje do lastnega razmišljanja, /.../...da jim odkrije lepoto duševnega dela, mikavnost reševanja problemov, sproščenost in navdušenost ob lastnem dognanju rezultatov“ (str. 561).

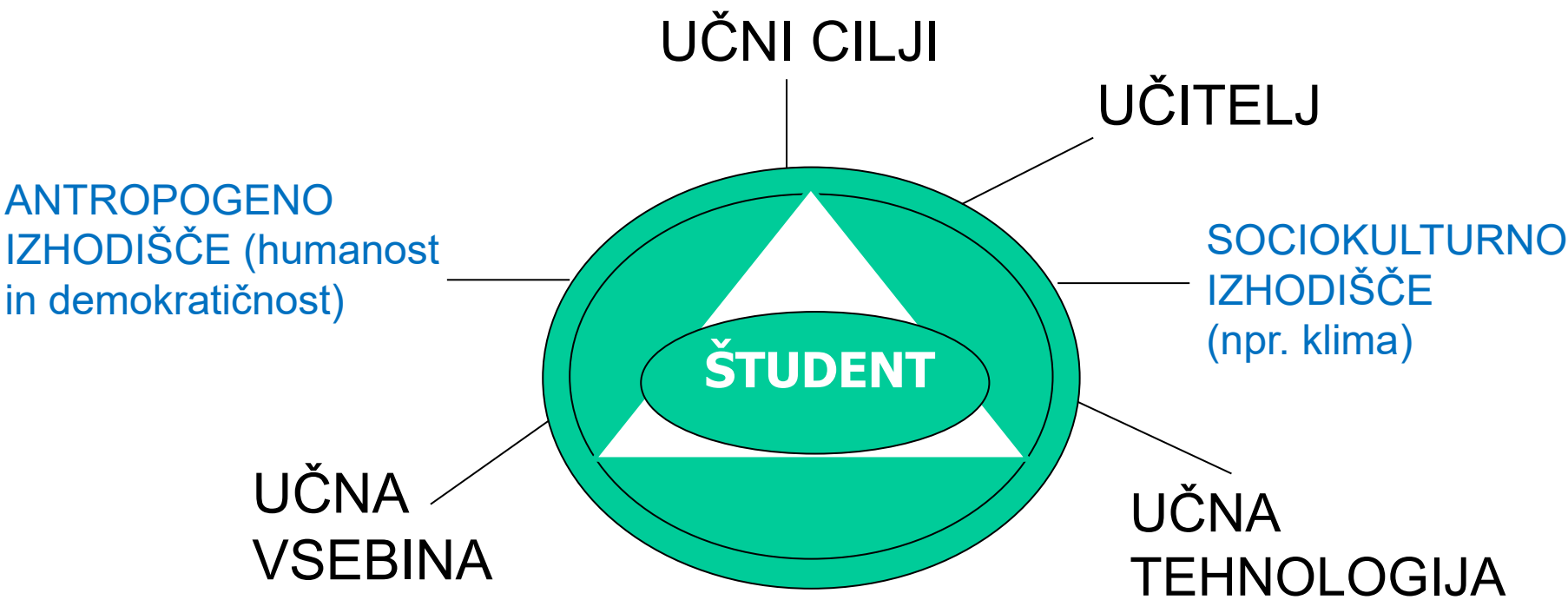
■ Pedagoški kontakt

- Osebni kontakt („zблиževanje med učiteljem kot celotno osebnostjo in učenčevo celotno osebnostjo“, str. 566)
- Delovni kontakt („zблиževanje učencev z učiteljem ob skupno postavljenih nalogah in ob skupnem reševanju problemov /.../, z učiteljem vred jih vodi interes in volja, da bi spoznali nove resnice in vrednote“, str. 568)
- Osebni odnos do učencev – da ima učitelje svoje učence človeško in pedagoško rad
- Spoštovanje med učencem in učiteljem
- Odnos do učne snovi in učnega predmeta
- Primerna zahtevnost učitelja
- Učiteljev odnos do pedagoškega dela in poučevanja

„Pedagoški kontakt je *eden najvažnejših pogojev, da bo poučevanje uspešno, da se dosega uspehi pri izobraževanju in še prav posebej pri vzgajanju.* Kontakt je zблиževanje in zблиževanje med učiteljem in učenci, je kot posebno čustveno stanje sredstvo, s katerim se učitelju odpro učenci in s katerim postane res njihov vodnik ter oblikovalec. Zaradi kontakta in v kontaktu čuti učitelj svoje učence in učenci čutijo učitelja kot svojega človeka, kot nekoga, ki jim ni odmaknjen in nedostopen, temveč je in živi z njimi“ (str. 566).

Strukturni elementi / dejavniki pouka

(Blažič, Ivanuš Grmek, Kramar, Strmčnik, 2003, 84)

Razmerje med preverjanjem in ocenjevanjem

(Marentič-Požarnik in Peklaj, 2002)

- Dve samostojni stopnji učnega procesa, ki se prepletata.
- Pri preverjanju učitelj vrednoti dosežke svojega učnega dela, pri ocenjevanju pa gre za vrednotenja dela učenca.
- **Ocenjevanje je merjenje**, ki poskuša določiti, koliko in kako se je učenec približal predpisanim učnim ciljem; seznanjenje z učenčevim uspehom v določenem časovnem obdobju.
- **Preverjanje** je funkcionalno povezano s poučevanjem, spremljanje in vrednotenje napredka učenca.
- **Preverjanje je v funkciji preprečevanja učnega neuspeha:**
 - ali so učenci snov razumeli,
 - kje so napake, vrzeli
 - kako jih odpraviti
 - ugotavljanje vzrokov in učnih pomanjkljivosti.

Ocenjevanje je didaktično dopustno šele, ko sta izpolnjena pogoja **preverjanja in utrjevanja** (Strmčnik, 2001).

Ocenjevanje kot sklepna stopnja učnega procesa

(Blažič idr., 2003, str. 151-155)

- med zahtevnejšimi stopnjami učnega procesa
- objektivnost ocenjevanja je odvisna od **kriterijev ocenjevanja**:
 - **apriorni oz. arbitrarni kriteriji**: *normiranje številčne ocenjevalne lestvice*: temeljna usmeritev ocenjevalnega razmišljanja, enotnost kriterijev;
 - **statistični kriteriji**: *Gaussova krivulja – normalna porazdelitev*: povprečni dosežki naj bi pripadali večini, vsak konec krivulje manjšini; zelo upoštevana v 70-ih letih pri testnem ocenjevanju, prilagajanje razreda in učnih zmožnosti učencev normalni porazdelitvi;
 - **individualni ali subjektivni kriteriji ocenjevanja učitelja**: na njihovo oblikovanje vplivajo *osebna stališča* do ocenjevanja, učne izkušnje, znanje na področju preverjanja in ocenjevanja ter značajske in *osebne lastnosti* (npr. subjektivne napake ocenjevanja).

Namen preverjanja znanja

(Marentič-Požarnik in Peklaj, 2002)

- dvig motivacije učenca za izobraževanje;
- diagnostično-prognostična ali napovedna veljavnost za načrtovanje nadaljnjega izobraževanja;
- povratno informiranje učencev in učiteljev;
- vzdrževanje strokovnih standardov za izobraževanje določenega področja.

*„V praksi je smiselno in potrebno sumativno ocenjevanje znanja povezati z dejavnostmi sprotnega formativnega preverjanja znanja, ki študentom pomaga prepoznati njihov **individualen napredek** in morebitne **vrzeli v znanju**, jih usmerja h **kritičnemu vrednotenju lastnega znanja** ter krepí njihovo **odgovornost in kontrolo nad lastnim učenjem**“ (Pšunder idr., 2021, str. 104).*

Oblike preverjanja znanja

- Preverjanje znanja glede na umestitev v učnem procesu (Marentič Požarnik in Peklaj, 2002):
 - začetno ali diagnostično (predznanje, načrtovanje)
 - sprotno ali formativno (usmerjenje pouka)
 - končno ali sumativno (ugotavljanje (končnih) rezultatov)
- Preverjanje znanja glede na področje (Kiger, 2004):
 - preverjanje strukture
 - preverjanje procesa
 - preverjanje rezultata

Načini preverjanja in ocenjevanja znanja

■ ŠTEVILČNO

- takojšnja povratna informacija,
- možnost primerjanja, umestitve med vrstnike,
- sodba, odloča o življenju posameznika.

■ OPISNO

- opisovanje dosežkov,
- diagnoza o delu, napredku, razvoju,
- utrjuje pravilne vsebine in postopke,
- obvešča o pomanjkljivostih,
- nasveti za izboljšanje, ponuja pot za odpravljanje napak (npr. delovnih navad),
- izčrpnjša informacija v primerjavi s številčno oceno,
- individualizacija, upoštevanje osebnega tempa učenca,
- tekmovanje s samim seboj zahteva stalno napredovanje za občutek uspešnosti, ni možnosti primerjave, umeščenosti.

Osnovna šola: *Opus - Novo mesto*
 Šolsko leto 1991/92 St. matičnega lista: 149911
 1. razred 2. oddelk IZKAZ O USPEHU IN VEDENJU

Prostime	Polletni uspeh	Letni uspeh
Slovenski jezik	<i>dobro</i> 2	<i>dobro</i> 3
Spoznavanje narave in družbe	<i>dobro</i> 2	<i>dobro</i> 4
Spoznavanje narave		
Fizika		
Kemija		
Biologija		
Matematika	<i>dobro</i> 3	<i>dobro</i> 3
Spoznavanje družbe		
Zemljepis		
Zgodovina		
Srbsko hrvaški jezik		
jezik		
Telena vzgoja	<i>prer. dobro</i> 4	<i>prer. dobro</i> 4
Likovni pouk	<i>dobro</i> 2	<i>dobro</i> 3
Glasbeni pouk	<i>prer. dobro</i> 4	<i>dobro</i> 5
Tehnični pouk		
Gospodinjstvo		
Vednje	<i>dobro</i> 5	<i>dobro</i> 5

Učenec-ka je obiskoval-a v tem šolskem letu *krat* krat *prer.* razred.
 V višji razred napreduje po drugem odstavku 38. člena zakona o osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 9-51/88 in št. 14-108/89).
 Imel-a je popravni izpit:
 1. iz in ga je-ni opravil-a ter dobil-a oceno
 2. iz in ga je-ni opravil-a ter dobil-a oceno
 Razred je izdelal-a z uspehom *dobrim*
 Razred ni izdelal-a
 Razred- / I. polletje *Ljubi Rajc*
 nikor- / II. polletje *Alen Hajde*
 podpis
 (Ravnatelj podpis)
 Podpis staršev oziroma njihovih namestnikov
 I. pol. *Alen Hajde* II. pol. *Alen Hajde*
 Pripombe:

Naloga v razmislek

- Razmislite o preverjanju in ocenjevanju znanja, ki ste ga bili deležni sami tekom šolanja na fakulteti.
 - Kateri način (številčno, opisno) je prevladoval?
 - Katera izmed oblik preverjanja znanja je bila pogostejše prisotna (začetno, sprotno-formativno, končno)?
 - Na kakšen način je bilo izvedeno preverjanje in ocenjevanje znanja (npr. pisno – odprti ali zaprti tip vprašanj, ustno, praktično)?
- Kakšne so vaše izkušnje s preverjanjem in ocenjevanjem znanja iz lastne pedagoške prakse?

Izkušnje s preverjanjem in ocenjevanjem znanja

MS Forms:
<https://forms.office.com/e/jxKdhW7rT8>

Preverjanje in ocenjevanje znanja v visokošolskem izobraževanju

- *Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja na Univerzi v Mariboru*
 - ureja preverjanje in ocenjevanje znanja na študijskih programih 1., 2. in 3. stopnje študija in študijskih programih za izpopolnjevanje
- Bolonjska reforma: premik od poučevanja učitelja kot prenašalca znanja k *poučevanju in učenju, ki je osredinjeno na študenta*
- preverjanje in ocenjevanje vpliva na pristope k učenju
- **tradicionalne oblike** preverjanja in ocenjevanja znanja
- **alternativne oblike** preverjanja in ocenjevanja znanja
 - spodbujajo samoregulacijo učenja
 - uporaba sprotne preverjanja znanja
 - opredelitev učnih izidov in kriterijev
 - posredovanje povratnih informacij: jasne, izčrpne, pravočasne, pogoste
 - formalne in neformalne povratne informacije (medvrstniško ocenjevanje)

Alternativni načini preverjanja in ocenjevanja znanja

(Pšunder, Bakračević, Ograjšek in Ivanuš Grmek, 2021)

- **samoocenjevanje**
- **(med)vrstniško ocenjevanje**
- skupinsko ocenjevanje
- reševanje praktičnih problemov
- ocenjevanje izvedbe
- Izdelki (npr. konceptualna mapa)
- dnevniki
- mape dosežkov (portfelji)
- izvedba projektov
- ustne in pisne razprave
- študije primerov
- igre vlog

- usmerjenost v proces učenja
- preverjanje je sestavni del učenja
- v ospredju spretnosti za življenje in delo
- razumevanje pred memoriranjem
- aktivna vloga učečega
- večja motivacija za učenje, odgovornost

Izsledki raziskave o uporabi alternativnih načinov preverjanja in ocenjevanja znanja v visokošolskem izobraževanju (UM, n=212)

- prevladujejo tradicionalne oblike (izpit)
- ½ upošteva tudi projektne/raziskovalne naloge
- redko samoocenjevanje (ne uporablja: 77,4 %) in vrstniško ocenjevanje (ne uporablja: 85,8 %)
 - ni statistično značilnih razlik glede na smer študija
 - po mnenju študentov spadajo med oblike preverjanja in ocenjevanja znanja z **največ pomanjkljivostmi**:
 1. **skupinski izdelki** (neenakomerna porazdelitev obveznosti)
 2. **vrstniško ocenjevanje** (prizanesljivost, nepoznavanje kriterijev)
 3. **prisotnost v pedagoškem procesu** (ni odraz aktivnega študija)
 4. **samoocenjevanje** (pomanjkanje samokritičnosti)
 5. **ocena seminarske predstavitve** (druge sposobnosti, ni navodil)

Formativna povratna informacija (Bakračevič in Pšunder, 2021)

- formativno preverjanje
 - izboljšuje učenje o učenju in razvija samoregulacijo učenja
 - omogoča samo-načrtovanje, sledenje in vrednotenje uspešnosti učenja
 - omogoča uporabo učnih strategij in strategij reševanja problemov
- podajanje povratne informacije
 - poznani kriteriji
- odnos pri podajanju formativne povratne informacije
 - učitelj – študent
 - študent – študent = vrstniško preverjanje (*aktivna vloga študenta*)
- **medvrstniško preverjanje in ocenjevanje**
 - študent kot avtor izdelka
 - študent kot ocenjevalec/ recenzent
 - samoocenjevanje
 - odziv študenta na povratno informacijo

Vsaka informacija, ki je posredovana študentu o trenutnem stanju pri študiju, ki ga usmeri k zmanjšanju vrzeli med trenutnim stanjem in želenimi izidi/cilji (Didakt.UM, 2020).

Formativna povratna informacija (Bakračevič in Pšunder, 2021)

- holističen ali celosten pogled na preverjanje in ocenjevanje
 - povezano s celotnim procesom učenja (način učenja, motivacija, doživljanje)
- **učinkovita povratna informacija**
 - pomaga študentu, da izboljša svoje delo
 - zmanjša razkorak med trenutnim stanjem in želenim ciljem
 - v pomoč pri prepoznavanju kriterijev, ciljev in pričakovanih standardov
 - objektivna in nepristranska
 - pozitivna, da spodbuja motivacijo za delo
- uvajanje **samoocenjevanja in kolegialnega (medvrstniškega) ocenjevanja**
- spodbuja **razvoj samoregulacije**
 - sposobnost kontrole in uravnavanja lastnega vedenja, kognicije in emocij
 - sposobnost sprožiti in izvesti aktivnosti glede na zahteve okolja in lastne cilje

„Samoregulacija predvsem pride do izraza oz. je nujna v primerih, če pri ciljno usmerjeni dejavnosti naletimo na oviro in moramo razmisliti o alternativnih poteh za doseganje cilja“ (Bakračevič in Pšunder idr., 2021, str. 86).

Povratna informacija

- analiza pisnih povratnih informacij prvega pregleda doktorske naloge
- 1) med besedilom, 2) splošni odziv
- 1) uredniške, 2) direktivne, 3) ekspresivne (najvplivnejše – pohvale, kritike, mnenja)
- interakcija študent-mentor
- medvrstniško ocenjevanje
- učna in raziskovalna samoregulacija

Teaching in Higher Education

ISSN: 1356-2517 (Print) 1470-1294 (Online) Journal homepage: <https://www.tandfonline.com/loi/cthe20>

An analysis of written feedback on a PhD thesis

Vijay Kumar & Elke Stracke

To cite this article: Vijay Kumar & Elke Stracke (2007) An analysis of written feedback on a PhD thesis, *Teaching in Higher Education*, 12:4, 461-470, DOI: [10.1080/13562510701415433](https://doi.org/10.1080/13562510701415433)

To link to this article: <https://doi.org/10.1080/13562510701415433>

Odziv študenta na povratno informacijo

(Bakračevič in Pšunder, 2021)

- dialog med učiteljem in študentom
- uspeh povratne informacije odvisen od odziva študenta
- razumevanje vsebine in namena povratne informacije
- osebni in kontekstualni dejavniki
- pričakovanja udeležencev v zvezi s povratno informacijo

„Preverjanje srečujemo na vseh področjih ljudske dejavnosti. Največkrat ga sproti opravlja tisti, ki delo izvaja, v mnogih primerih nekdo drug, včasih pa oba. [...] Temeljno mesto preverjanja je v osrednji stopnji učnega procesa, se pravi pri pridobivanju novega znanja in razvijanju sposobnosti“
(Blažič idr., 2003, 139).

Samoocenjevanje

■ različne možnosti izvedbe (Blažič idr., 2003)

- individualno, pari, skupine
- objektivnost in kritičnost narašča z vajo in starostjo
- zahtevno analitično razčlenjevanje in vrednotenje posameznih komponent znanja, ločevanje bistvenega
- postopno uvajanje, nudenje opore (tabele, vprašalniki, ocenjevalni listi)

■ samoregulacija učenja (Pšunder, Bakračević, Ograjšek in Ivanuš Grmek, 2021)

- dvig samozavesti in samoučinkovitosti
- prevzemanje odgovornosti za lastno učenje
- spodbujanje kritičnega pogleda na lastno delo
- spodbuja poglobljen študij
- razvoj sposobnosti za kasnejšo zaposlitev

KAKŠNO NAJ BO DOBRO PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA?

“Od učitelja se pričakuje odgovorno sprejemanje odločitev, ki temeljijo na ustrezno zbranih, veljavnih in tudi zanesljivih informacijah, saj je to najmanj, kar se lahko pričakuje v okolju, kjer imajo odločitve učitelja pomembne posledice za učence” (Cencič, 2000, str. 109).

ODLIKE KAKOVOSTNEGA PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

- **VELJAVNOST** = ali preverjamo oz. ocenjujemo prav tisto, kar želimo preveriti oz. oceniti; ali vsebina preizkusa znanja resnično odraža to, kar želimo preveriti oz. oceniti; ali dobljeni rezultati ustrezajo vsebini, ki smo jo obravnavali pri pouku. Je najpomembnejša merska značilnost, ki omogoča dobiti podatke, ki so resnični in služijo ciljem preverjanja oz. ocenjevanja znanja.
- **ZANESLJIVOST** = ali je preverjanje oz. ocenjevanje stabilno; ali bomo ob ponovitvi preizkusa znanja na enakih učencih dobili primerljive rezultate.
- **OBJEKTIVNOST** = ali so podatki preizkusa znanja objektivni oz. ali odražajo stanje brez motečih vplivov. Objektivnost je tem večja, čim manj učitelj s svojo subjektivno presojo spreminja informacije, ki jih vsebujejo odgovori učenca. Na rezultate *ne vplivajo drugi*, razen učenca, ki odgovarja.
- **OBČUTLJIVOST** = ali preizkus znanja zazna tudi manjše značilnosti, ki jih želimo preveriti/oceniti; je dovolj občutljiv, da zazna razlike.

■ Najtežje ocenjevati:

- slabo definirane lastnosti,
- redkeje omenjene lastnosti,
- manj znane ali težko zaznavne lastnosti,
- lastnosti, ki se kažejo v odnosih z ljudmi (npr. sodelovanje, komuniciranje)

■ Ocenjevanje naj bo izvedeno **na podlagi opaženih lastnosti in dejstev** in ne na podlagi **abstraktnih lastnosti, osebnih mnenj in prepričanj**.

Subjektivne napake ocenjevanja

- Osebna enačba (strogost ocenjevalca)
- Napaka blagosti (osebno poznavanje ocenjevanega, “navijanje”/”pričakovanje nečesa posebnega”)
- Napaka centralne tendence (osebno nepoznavanje ocenjevanega, izognitev ekstremnim vrednostim)
- Halo učinek (ocena na osnovi vtisa/stališča do ocenjevanega)
 - Homo učinek (lastno mnenje iz enega področja prenaša na drugo)
 - Hetero učinek (upošteva mnenja drugih ocenjevalcev)
- Logična napaka (podobne ocene za povezane lastnosti, “dober/slab” glas)
- Napaka kontrasta (nasprotno ocenjevanje lastnosti pri ocenjevanem kot pri sebi; lahko tudi ocenjevanje lastnih lastnosti na ocenjevanem)
- Napaka bližine (bolj podobno ocenjevanje lastnosti, ki se pojavljajo v podobnem času – subjektivno mnenje pod vplivom časa)
- Prilagajanje kriterijev ocenjevanja splošni vrednosti razreda/šole (povprečen učenec zelo dober v podpovprečnem razredu, podpovprečen v nadstandardnem razredu)
- Napaka začetka (bolj strogo ocenjevanje pri prvih učencih)
- Napaka konca (slabše ocenjevanje učencev pri koncu)

Naloga v razmislek

- S katerimi od predstavljenih subjektivnih napak ocenjevanja ste se že srečali kot učenec in/ali učitelj?
- Kako je možno zmanjšati njihov vpliv?

Literatura

- BAKRAČEVIČ, Karin, PŠUNDER, Mateja. Kompetenca učenje učenja pri študentih : formativna povratna informacija kot podpora učenju in razvoju učne samoregulacije. V: VRŠNIK PERŠE, Tina (ur.). Učenje in poučevanje v visokem šolstvu : spoznanja in izzivi. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 83-98. ISBN 978-961-286-466-8.
<https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/568>.
- BLAŽIČ, Marjan, IVANUŠ-GRMEK, Milena, KRAMAR, Martin, STRMČNIK, France (avtor, urednik). Didaktika : visokošolski učbenik. Novo mesto: Visokošolsko središče, Inštitut za raziskovalno in razvojno delo, 2003. 422, [4] str. ISBN 961-90952-3-5.
- CENCIČ, Majda. Nekaterne ključne značilnosti dobrega notranjega preverjanja. V: KREK, Janez (ur.), CENCIČ, Majda (ur.). Problemi ocenjevanja in devetletna osnovna šola : [zbornik prispevkov o ocenjevanju znanja]. 1. natis. Ljubljana: Pedagoška fakulteta: = Faculty of Education: Zavod Republike Slovenije za šolstvo: = The National Institute of Education, 2000. Str. 99-111. ISBN 86-7735-043-8.
- Center za podporo poučevanju UM. Moodle UM: Delavnica: Navodila za uporabo dejavnosti v učnem e-okolju. Univerza v Mariboru, 2020.
- Didakt.UM. Z IKT podprto utrjevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja ter nudenje povratnih informacij. Maribor: Univerza v Mariboru, 2020.

- FERLIGOJ, Anuška, LESKOŠEK, Karmen, KOGOVŠEK, Tina. Zanesljivost in veljavnost merjenja. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 1995. III, 173 str., ilustr. Metodološki zvezki, 10 [i. e.] 11. ISBN 86-80227-47-1. ISSN 1318-1726.
- GOGALA, Stanko. Pedagogika II, ur. L. Krneta, N. Potkonjak, V. Schmidt in P. Šimleša. Osmo poglavje: Odnos med učiteljem in učencem. (str. 557-575). Ljubljana: DZS, 1975.
- KIGER, Alice M. Teaching for Health. London: Elsevier, 2004.
- MARENTIČ-POŽARNIK, Barica, PEKLAJ, Cirila. Preverjanje in ocenjevanje za uspešnejši študij. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete, 2002. 146 str., ilustr., tabele. Prispevki k visokošolski didaktiki, 4. ISBN 961-237-036-2.
- PŠUNDER, Mateja, BAKRAČEVIČ, Karin, OGRAJŠEK, Sabina, IVANUŠ-GRMEK, Milena. Tradicionalne in alternativne oblike preverjanja in ocenjevanja znanja z vidika študentov Univerze v Mariboru. V: VRŠNIK PERŠE, Tina (ur.). Učenje in poučevanje v visokem šolstvu : spoznanja in izzivi. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba: Pedagoška fakulteta, 2021. Str. 99-125. ISBN 978-961-286-466-8. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/568>.
- STRMČNIK, France. Didaktika : osrednje teoretične teme. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 2001. 401 str. Razprave Filozofske fakultete. ISBN 86-7207-133-6.
- KUMAR, Vijay, STRACKE, Elke. An analysis of written feedback on a PhD thesis, Teaching in Higher Education, 2007;12:4, 461-470, DOI: 10.1080/13562510701415433

- ZURC, Joca. Biti najboljši : pomen gibalne aktivnosti za otrokov razvoj in šolsko uspešnost. Radovljica: Didakta, 2008. 144 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-961-261-058-6. [COBISS.SI-ID 242958592]
- ZURC, Joca. Raziskovanje mnenj študentov o visokošolskem študiju s pomočjo metodološkega pristopa fokusne skupine. V: MLEKUŽ, Ana (ur.), ŽAGAR, Igor Ž. (ur.). Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju : izobraževanje učiteljic in učiteljev za raziskovalno učenje in poučevanje : [znanstvena monografija = scientific monograph]. Brezplačna elektronska izd. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2024. Str. 143-160, 212-213, graf. prikazi. Digitalna knjižnica, Dissertationes, 48. ISBN 978-961-270-357-8, ISBN 978-961-270-358-5. ISSN 1855-9638. <https://www.pei.si/ISBN/978-961-270-357-8/978-961-270-357-8.143-160.pdf>, Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru – DKUM, DOI: 10.32320/978-961-270-357-8.143-160, DOI: 20.500.12556/DKUM-95981. [COBISS.SI-ID 210971395]
- ZURC, Joca. Odnos med učencem in učiteljem kot dejavnik kakovostnega izobraževanja. V: JAVORNIK, Marija (ur.), IVANUŠ-GRMEK, Milena (ur.), MITHANS, Monika (ur.). Didaktika : med dediščino preteklosti in sodobnim utripom učenja in poučevanja, zbornik povzetkov : [znanstveni simpozij ob 80. letnici dr. Martina Kramarja : 8. september 2025, Maribor, Slovenija]. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 30. ISBN 978-961-299-005-3. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/981/1462/5346>. [COBISS.SI-ID 242487811]

**Hvala za vašo pozornost in
odlično sodelovanje!**

Izr. prof. dr. Joca Zurc
joca.zurc@um.si

